

■ Pohostinství

Místo oběda s kolegy krabička s jídlem z domova. V poledne je v restauracích méně lidí než před covidem

Jan Prokeš

jan.prokes@hn.cz

Finanční specialista Marek Zienert chodí na oběd s kolegy jen asi dvakrát v týdnu, zbylé dny si do kanceláře v centru Prahy nosí vlastní jídlo. „Vzhledem ke zvyšujícím se cenám obědových menu jsme se s přítelkyní rozhodli, že je na čase začít si obědy častěji vařit doma,“ říká Zienert. Kromě peněz mu to prý ušetří také poměrně dost času – zatímco oběd v některé z restaurací v okolí mu z pracovního dne ukrojí zhruba hodinu, sníst vlastní oběd v kanceláři mu trvá jen poloviční dobu. „Za stejnou cenu jako v restauraci si navíc uvařím větší množství jídla a zároveň mám kontrolu nad kvalitou potravin, které u vaření používám,“ dodává.

Nejvyšší inflace od začátku 90. let se výrazně projevuje už také v cenách na jídelních lístcích tuzemských hospod a restaurací. Jejich majitelé kvůli rostoucím nákladům na energie nebo mzdy personálu v posledních měsících zdražují až o pětinu. Podle dat, která pro HN z pokladních systémů připravila společnost Dotykačka, narostla za poslední tři roky cena obědů o 28 procent. Jejich průměrná cena se nyní pohybuje kolem 150 korun. Na výrazné zdražení proto stále více Čechů reaguje podobně jako Zienert – raději si do práce nosí „krabičky“ s vlastním jídlem.

To potvrzují čísla, která HN získaly od dalšího dodavatele pokladních systémů do restaurací, společnosti Storyous. Od poloviny letošního května do poloviny června přišlo v čase oběda do restaurací o 11 procent méně lidí než ve stejném období

roku 2019. Právě srovnání s dobou před třemi lety je nejvíc vypovídající, protože za poslední dva roky jsou data z gastronomie podstatně ovlivněna covidem. „Hostů ale chodí méně i v porovnání s rokem 2021, kdy restaurace po lockdownu zažily velký boom hostů,“ upozorňuje mluvčí Storyousu Jana Kohoutová.

Aktuální čísla Dotykačky pak ukazují, že v hospodách a restauracích důležitost obědových tržeb v posledních týdnech klesá. Zatímco od ledna do března se obědy na celkových tržbách podílely více než pětinou, nyní jejich podíl jen mírně převyšuje 15 procent.

Na to, že v jeho podniku je kolem poledne více prázdných stolů než v minulosti, si zvyká například majitel karlínské restaurace U Záborských Milan Mužátko. Podle jeho odhadu chodí na obědy v porovnání s loňskem o 40 procent méně lidí. Proti době před třemi lety je pak pokles ještě výraznější, a přesahuje dokonce 50 procent. „Kromě vysoké inflace je důvodem i to, že zhruba pětina zaměstnanců firem v okolí má stále home office. Nejvíce je to vidět v pátek, kdy jsou prodejy nízké,“ tvrdí Mužátko. Jeho podnik musel kvůli rostoucím nákladům letos zvýšit cenu jídel o 15 až 20 procent.

Luboš Kastner, spolujatel sítě restaurací Hospodská, která v Praze a Plzni provozuje celkem šest podniků, vidí pro změnu úbytek hostů především na začátku týdne. „Říkáme tomu krabičkové pondělí, kdy si lidé berou do práce jídlo, které si uvařili během víkendu. Naopak ke konci

týdne si více dopřávají a objednávají si dražší položky z jídelního lístku,“ uvádí Kastner.

Snaha Čechů ušetřit se podle něj bude v gastronomii projevovat stále výrazněji. „Až se po prázdninách děti vrátí do škol, budou rodiny řešit svůj rozpočet ještě víc než dnes,“ odhaduje Kastner, který je zároveň členem představenstva Asociace malých a středních podniků.

Pokles zájmu lidí o obědy naopak nepozoruje zakladatel a spolujatel pražského podniku Vinograf Jan Horešovský. „Nemáme klientelu, která by přešla na krabičky a nevalilo by jí to. Lehký pokles návštěvnosti teď

sice vnímáme, ale ten souvisí s tím, že je léto. Lidé si raději dají oběd venku na zahrádkách a do vinného baru se jim příliš nechce. To je ale každý rok stejné,“ říká Horešovský.

„Krabičkový“ trend na začátku června potvrdil také průzkum společnosti Edenred, která se zaměřuje na zaměstnanecké benefity. Podle něj si z domova do práce nosí jídlo 49 procent lidí, restaurace pak pravidelně navštěvuje 46,5 procenta dotázaných. Ještě loni na podzim byl poměr opačný.

Změny v chování Čechů využívají také supermarkety, které rozšiřují svou nabídku hotových jídel. Poptáv-

ka po nich podstatně vzrostla během posledních dvou koronavirových let, kdy byly restaurace často zavřené a lidé trávili podstatně více času doma. Jejich zájem o už připravené jídlo ale vydržel dodnes.

Například v obchodech Lidl se průměrná cena hotového jídla pohybuje kolem 80 korun. „Na základě poptávek jsme do nabídky nedávno přidali jídla od Zdeňka Pohlreicha. Na výběr je například boloňská omáčka, linguine či soté se zeleninou,“ uvádí mluvčí řetězce Tomáš Myler. Další jídla, která vznikla ve spolupráci se známým kuchařem, přidá Lidl do nabídky v nejbližších týdnech.

Doba krabičková Stále více Čechů si kvůli zdražování v restauracích raději do práce nosí „krabičky“ s vlastním jídlem.

Foto: Shutterstock

■ Insolvence

Arca předložila plán reorganizace. Je nadějí pro věřitele

Marek Miler

marek.miler@hn.cz

V kauze krachu slovensko-české skupiny Arca Investments dochází k posunu, který vzbuzuje naději, že se věřitelé nakonec dostanou k větší části peněz, než se původně čekalo. Arca představila plán reorganizace svého majetku, díky němuž by měla být během pěti let uspokojena polovina asi z 20 miliard korun pohledávek, pokud věřitelé uplatní své nároky i na Slovensku.

Plán, který Arca připravila s pomocí poradenské společnosti PwC a advokátní kanceláře Dentons, byl zaslán na Městský soud v Praze a v úterý zveřejněn v insolvenčním rejstříku. Insolvenční řízení, asi největší v Česku od 90. let, běží už od začátku minulého

roku a působí spory mezi věřitel-skými skupinami. Někteří zástupci věřitelů dosavadní průběh v minulosti kritizovali a chtěli odebrat manažerům Arcy vliv na reorganizaci.

Arce došly v roce 2020 peníze, když během covidové krize už dál nemohla svůj provoz financovat vydáváním směnec. Nyní kolaps skupiny řeší soudy v Česku a na Slovensku. Z insolvenčního návrhu vyplynulo, že skupina dluží asi 1900 věřitelům, z nichž většina investovala do riskantních směnec. Právě průběh insolvenčního procesu rozhodne, zda se podaří část těchto peněz získat zpátky.

Přestože má Arca sídlo na Slovensku, rozhodly soudy, že v Česku bude vedeno hlavní insolvenční řízení. Zároveň na Slovensku probíhá proces, který nejspíš povede k vedlejšímu řízení, omezenému na majetek na úze-

mí Slovenska. Je tak pravděpodobné, že věřitelé proto budou moci své pohledávky uplatnit v obou řízeních.

Loni ustavil Městský soud v Praze insolvenčním správcem Leeho Louda a věřitelé vytvořili věřitelský výbor. Ten posléze rozhodl, že úpadek Arcy bude řešen reorganizací, nikoli rychlým rozprodejem majetku v konkurzu. Dali proto firmě možnost sestavit reorganizační plán. Na schůzi naplánované na 25. až 27. července mají věřitelé plán projednat a hlasovat o jeho přijetí.

Většina asi z 1900 věřitelů skupiny investovala do riskantních směnec.

Dokument uvádí, že problémem insolvenčního řízení je komplikovaná holdingová struktura skupiny, ve které významná část majetku není držena napřímo, ale přes řadu firem na Kypru a na Maltě. „Stěžejní součástí plánu tedy bude narovnání majetkových účastí,“ stojí v dokumentu. Po něm bude následovat převod transformovaného majetku na společnost nazvanou NOAH. Ta bude postupně zhodnocovat nebo prodávat majetek pod vedením krizového managementu a za dohledu insolvenčního správce a věřitelského výboru.

Podle autorů dokumentu je v Arce stále významný majetek, který je ale aktuálně podhodnocený – buď kvůli nedávné pandemii nebo válce na Ukrajině. Jde například o personální agenturu Manuvia nebo o pozemky na Ukrajině. Proto by

měla reorganizace s majetkem pracovat po delší časový úsek a tím ho zhodnotit, spíše než ho prodat nyní za méně peněz v konkurzu.

Dokument uvádí, že současná hodnota majetkové podstaty v českém řízení může být kolem 2,6 miliardy korun. Reorganizací by tato hodnota mohla vzrůst téměř až na 6,5 miliardy.

V dokumentu jsou věřitelé rozděleni na čtyři skupiny. Plán počítá s tím, že v české části budou pohledávky zajištěného věřitele – banky J&T – uspokojeny ze sta procent, pohledávky nezajištěných věřitelů asi z 31,2 procenta. Skupinový věřitelé by měli získat 9,7 procenta, věřitelé z řad akcionářů by pak neměli dostat zpět nic. Cílem je, aby nezajištění věřitelé v českém a slovenském řízení dohromady získali padesát procent zjištěných pohledávek.